

Xarici rəsmi sənədlərin leqallaşdırılması tələbini ləğv edən

KONVENSIYA

1961-ci il oktyabrın 5-də bağlanmışdır

Bu Konvensiyam imzalamış dövlətlər, xarici rəsmi sənədlərin diplomatik və ya konsulluq leqallaşdırılması tələbinin ləğv edilməsini arzulayaraq, bu məqsədlə Konvensiya bağlamağı qərara aldılar və aşağıdakı müddəalar barədə razılığa gəldilər:

M a d d ə 1

Bu Konvensiya Razılığa gələn Dövlətlərdən birinin ərazisində edilmiş və Razılığa gələn digər Dövlətin ərazisində təqdim olunmalı rəsmi sənədlərə tətbiq edilir.

Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün aşağıdakılar rəsmi sənəd hesab edilir:

- a) dövlət orqanından və ya dövlətin məhkəməsi və ya iqtisadi məhkəməsi ilə əlaqəsi olan vəzifəli şəxsdən alınan sənədlər, o cümlədən dövlət ittihamçısından (prokurordan), məhkəmə katibindən, məhkəmə icraçısından alınan sənədlər;
- b) inzibati sənədlər;
- c) notarial aktlar;
- d) özəl fiziki şəxs tərəfindən imzalanmış sənədlərə bərkidilən (əlavə edilən) rəsmi qeydlər, sənədin qeydiyyatı və ya müəyyən tarixdə baş vermiş faktı təsdiq edən və imzaların notarial və rəsmi təsdiqlənməsinə bərabər tutulan rəsmi sənədlər (qeydlər).

Buna baxmayaraq, bu Konvensiya aşağıdakılara tətbiq edilmir:

- a) diplomatik və ya konsulluq idarələri tərəfindən icra edilən sənədlərə;
- b) kommersiya və ya gömrük əməliyyatlarına birbaşa aidiyyəti olan inzibati sənədlərə.

M a d d ə 2

Razılığa gələn hər bir Dövlət bu Konvensiyanın tətbiq edildiyi və onun ərazisində təqdim olunmalı sənədləri leqallaşdırmadan azad edir. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün leqallaşdırma dedikdə, imzanın həqiqiliyini, sənədi imzalamış şəxsin hansı qisimdə çıxış etdiyini və lazım gəldikdə, həmin sənədə vurulmuş möhürün və ya ştampın həqiqiliyini təsdiq etmək üçün sənədin təqdim ediləcəyi ölkənin diplomatik və konsulluq idarələrinin istifadə etdiyi formallıqlar başa düşülür.

M a d d ə 3

İmzanın həqiqiliyini, sənədi imza etmiş şəxsin hansı qisimdə çıxış etdiyini və lazım gəldikdə, həmin sənədə vurulmuş möhürün və ya ştampın həqiqiliyini təsdiq etmək üçün tələb oluna biləcək yeganə formallıq, həmin sənədin təqdim edildiyi dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən 4-cü maddədə nəzərdə tutulan şəhadətnamənin əlavə edilməsidir.

Buna baxmayaraq, əgər sənədin təqdim edildiyi dövlətdə mövcud olan qanunlar, qaydalar və ya adətlər, yaxud da iki və ya bir neçə dövlət arasında razılaşma və ya Razılığa gələn bir neçə Dövlət arasında əldə olunmuş razılaşmalar əvvəlki abzasda göstərilən proseduru ləğv edirsə və ya sadələşdirsə və ya sənədi leqallaşdırmadan azad edirsə, həmin funksiyaların yerinə yetirilməsi tələb edilə bilməz.

Maddə 4

3-cü maddənin birinci abzasında nəzərdə tutulan şəhadətnamə sənədin özündə və ya sənədə əlavə edilən ayrıca vərəqdə əks etdirilir, həmin şəhadətnamə bu Konvensiyaya əlavə edilmiş nümunəyə uyğun olmalıdır.

Lakin şəhadətnamə onu verən orqanın rəsmi dilində tərtib edilə bilər. Eyni zamanda onda qeyd edilmiş bəndlər ikinci dildə də izah edilə bilər. Şəhadətnamənin "Apostille (Convention de la Haye du 5 octobre 1961)" adlı başlığı fransız dilində göstərilməlidir.

M a d d ə 5

Şəhadətnamə sənədi imzalamış şəxsin və ya həm hansı bir sənəd sahibinin vəsatətinə əsasən verilməlidir.

Lazımı qaydada doldurulmuş şəhadətnamə imzanın həqiqiliyini, sənədi imzalamış şəxsin hansı qisimdə çıxış etdiyini və lazım gəldikdə, həmin sənədə vurulmuş möhürün və ya ştampın həqiqiliyini təsdiq edir.

Şəhadətnamədə edilmiş imza, vurulmuş möhür və ştampın yenidən təsdiq edilməsi tələb olunmur.

M a d d ə 6

Razılığa gələn hər bir Dövlət öz rəsmi funksiyalarına uyğun olaraq, 3-cü maddənin birinci abzasında nəzərdə tutulan şəhadətnamənin verilməsinə səlahiyyəti olan orqanları təyin edir. Həmin orqan öz ratifikasiya və ya qoşulma

haqqında sənədini və ya tətbiq etmə haqqında bəyanatım saxlanca verərkən Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyini bu cür təyinat haqqında məlumatlandırır. Eyni zamanda o, təyin edilmiş orqanlarda edilən hər bir dəyişiklik haqqında Nazirliyi məlumatlandırır.

Maddə 7

Verilmiş şəhadətnamələri qeydə almaq üçün 6-cı maddəyə uyğun olaraq təyin edilmiş hər bir orqanın qeydiyyat kitabı və ya kartotekası olmalı və o, ora-da aşağıdakıları göstərməlidir:

- a) şəhadətnamənin nömrəsi və tarixi;
- b) rəsmi sənədi imzalamış şəxsin soyadı və onun hansı qisimdə çıxış etməsi haqqında məlumat, imza edilməmiş sənədlərə münasibətdə isə möhürü və ya şampı vurmuş orqanın adı.

Hər hansı bir maraqlı şəxsin vəsatətinə əsasən şəhadətnaməni vermiş orqan həmin şəhadətnamədə göstərilən məlumatın qeydiyyat kitabında və ya kartotekada əks etdirilən məlumatla uyğun olub-olmamasını yoxlamalıdır.

Maddə 8

Əgər Razılığa gələn iki və ya bir neçə Dövlət arasında imzanın, möhürün və ya şampın təsdiq edilməsi üçün müvafiq formallıqlara riayət edilmə tələbi haqqında müddəaları özündə əks etdirən müqavilə, konvensiya və ya saziş bağlanıbsa, bu Konvensiya yalnız o halda həmin müddəalarla müqayisədə tətbiq edilməyə bilər ki, həmin müddəalar 3-cü və 4-cü maddələrdə nəzərdə tutulan formallıqlardan daha sərt olsun.

Maddə 9

Bu Konvensiyada leqallaşdırmadan azad edilmə nəzərdə tutulduqda, Razılığa gələn hər bir Dövlət belə hallarda öz diplomatik və konsulluq idarələri tərəfindən leqallaşdırmanın həyata keçirilməsinin qarşısını almaq üçün zəruri tədbirlər görür.

Maddə 10

Bu Konvensiya beynəlxalq xüsusi hüquq üzrə Haaqa konfransının 9-cu sessiyasında iştirak edən dövlətlər, habelə İrlandiya, İslandiya, Lixtenşteyn və Türkiyə Tərəfindən imzalanmaq üçün açıqdır.

O, ratifikasiya edilməli və ratifikasiya sənədləri Niderland Xarici İşlər Nazirliyinə saxlanca verilməlidir.

Maddə 11

Bu Konvensiya 10-cu maddənin ikinci abzasında nəzərdə tutulan üçüncü ratifikasiya fərmanının saxlanca verildiyi tarixdən sonra gələn altmışıncı gün qüvvəyə minir.

Konvensiyayı imzalamış və sonradan onu ratifikasiya etmiş hər bir dövlətə münasibətdə bu Konvensiya o, öz ratifikasiya fərmanını saxlanca verdiyi tarixdən sonra gələn altmışıncı gün qüvvəyə minir.

Maddə 12

10-cu maddə adı çəkilməyən istənilən dövlət bu Konvensiyaya, onun qüvvəyə minməsindən sonra 11-ci maddənin birinci abzasına əsasən qoşula bilər. Qoşulma haqqında sənəd Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə saxlanca verilir.

Qoşulmanın yalnız qoşulan dövlətlə və 15-ci maddənin "d" yarım bəndində nəzərdə tutulan bildirişi aldıqdan sonra onun qoşulmasına altı ay ərzində öz etirazını bildirməyən Razılığa gələn Dövlətlər arasındakı münasibətlərə hüquqi təsiri vardır. Bu cür təsir haqqında bildiriş Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyinə saxlanca verilir.

Konvensiyaya qoşulan dövlətlə və onun qoşulmasına öz etirazını bildirməmiş dövlətlər arasındakı münasibətlərdə əvvəlki bənddə göstərilən altı aylıq müddətin keçməsindən sonra gələn altmışıncı gün qüvvəyə minir.

Maddə 13

İstənilən dövlət imzalayan, ratifikasiya edən və qoşulan zaman bəyan edə bilər ki, bu Konvensiya beynəlxalq səviyyədə onun təmsil etdiyi bütün ərazilərə yaxud bu ərazilərdən biri və ya bir neçəsinə tətbiq edilir. Bu bəyanat hazırkı Konvensiyanın həmin dövlət üçün qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarlı hesab edilir. Sonradan Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyi bu cür tətbiq etmə haqqında məlumatlandırılır.

Əgər tətbiq etmə haqqında bəyanat Konvensiyayı imzalamış və ratifikasiya etmiş dövlət Tərəfindən edilibsə, Konvensiya bəyanatda göstərilən ərazilərə münasibətdə 11-ci maddənin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minir. Əgər tətbiq etmə haqqında bəyanat Konvensiyaya qoşulan dövlət Tərəfindən edilibsə,

Konvensiya bəyanatda göstərilən ərazilərə münasibətdə 12-ci maddənin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minir.

Maddə 14

Bu Konvensiya 11 –ci maddənin birinci abzasına uyğun olaraq qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən beş il müddət ərzində qüvvədə qalacaq, hətta onu ratifikasiya edən və ya sonradan ona qoşulan dövlətlərə münasibətdə də həmin müddət ərzində qüvvədə qalacaqdır.

Əgər Konvensiya denonsasiya edilməzsə, onun təsiri növbəti beş il müddətinə qədər uzadılacaqdır.

Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyi beş illik müddətin bitməsinə ən azı altı ay qalmış denonsasiya haqqında məlumatlandırılır.

Denonsasiya bu Konvensiyanın tətbiq edildiyi bəzi ərazilərə münasibətdə məhdudlaşdırıla bilər.

Denonsasiyanın yalnız denonsasiya haqqında bildirişi təqdim edən dövlətə münasibətdə hüquqi təsiri vardır.

Maddə 15

Niderlandın Xarici İşlər Nazirliyi 10-cu maddədə göstərilən dövlətləri, ha-bələ 12-ci maddənin müddəalarına uyğun olaraq qoşulan dövlətləri aşağıdakılar barədə məlumatlandırır:

- a) 6-ci maddənin ikinci abzasında göstərilən bildirişlər haqqında;
- b) 10-cu maddədə göstərilən imzalamalar və ratifikasiyalar haqqında;
- c) bu Konvensiyanın 11-ci maddənin birinci abzasının müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minmə tarixi haqqında;
- d) 12-ci maddədə göstərilən qoşulmalar və etirazlar və qoşulmanın qüvvəyə mindiyi tarix haqqında;
- e) 13-cü maddədə göstərilən tətbiq etmə və onun qüvvəyə minmə tarixi haqqında;
- f) 14-cü maddənin üçüncü abzasında göstərilən denonsasiyalar haqqında.

Bunun təsdiqi olaraq, öz hökumətləri Tərəfindən lazımi qaydada buna vəkil edilmiş, aşağıda imza edən səlahiyyətli nümayəndələr hazırkı Konvensiyanı imzaladılar.

Haaqa şəhərində 1961-ci il oktyabrın 5-də fransız və ingilis dillərində tərtib edilmiş əsil bir nüsxədə Niderland Hökumətinin arxivinə saxlanca verilir və onun təsdiq edilmiş surətləri diplomatik kanallar vasitəsilə beynəlxalq xüsusi

hüquqa dair Haaqa konfransının doqquzuncu sessiyasında təmsil edilən hər bir dövlətə, habelə İrlandiya, İspaniya, Lixtenşteyn və Türkiyəyə göndərilir. Mətnlər arasında fikir ayrılığı yarandıqda, fransız dilində olan mətn üstünlük təşkil edir.

Konvensiyaya
Əlavə

Şəhadətnamənin nümunəsi

Şəhadətnamə, tərəfləri ən azı 9 santimetr uzunluğunda olan dördbucaqlı şəkildə olmalıdır.

APOSTİLLE (Convention de la Haye du 5 octobre 1961)

1. Ölkə _____

Bu rəsmi sənəd

2. _____ imzalanmışdır (soyadı)

3. _____ kimi çıxış edən

4. möhürün/ştampın sahibi (müəssisənin adı) _____

Təsdiq edilmişdir.

5. _____ 6. _____ (tarixdə)

7. _____ (təsdiq edən orqanın adı)

8. № li _____

9. möhür/ştamp 10. İmza _____